

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการผลิตมะขงชิดตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีของเกษตรกรในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) มีวิธีดำเนินการวิจัยในด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรผู้ผลิตมะขงชิดในพื้นที่ อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ที่ได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับสำนักงานเกษตรอำเภอลับแล ในปีการผลิต 2559/2560 จำนวน 314 ราย

1.2 กลุ่มตัวอย่างและการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนเกษตรกรผู้ปลูกมะขงชิดในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานเกษตรอำเภอลับแลปีการผลิต 2559/60 จำนวน 314 คน โดยใช้สูตรคำนวณ ของ Taro Yamane

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

$$\text{โดย} \quad n = \text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง}$$

$$N = \text{ขนาดของประชากร}$$

$$e = \text{ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้}$$

ในการศึกษาในครั้งนี้ให้มีความคลาดเคลื่อนได้ร้อยละ 5 จะได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า} \quad n &= \frac{314}{1 + 314 (0.05)^2} \\ &= 176 \end{aligned}$$

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้จึงเท่ากับ 176 ราย

1.2.2 การสุ่มตัวอย่าง สุ่มกลุ่มตัวอย่างจำนวน 176 ราย จากประชากรทั้งหมดจำนวน 314 ราย ตามสัดส่วนของเกษตรกรในแต่ละตำบล โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) โดยการจับสลากตามรายชื่อเกษตรกรในแต่ละตำบล ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาตามสัดส่วนของแต่ละตำบล

ที่	ตำบล	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	น่านกกก	80	45
2	แม่พูล	114	64
3	ฝายหลวง	120	67
รวมทั้งหมด		314	176

ที่มา : ข้อมูลจำนวนประชากรจากการขึ้นทะเบียนเกษตรกรปี 2559/2560

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ลักษณะคำถามที่กำหนดคำตอบไว้ให้เลือกตอบ (closed-end questions) และคำถามที่ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น (open-ended questions) โดยแบ่งเป็น 5 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ผลิตมะขงชิด ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกทั้งหมดในครัวเรือน ประสบการณ์ในการปลูกมะขงชิด การเป็นสมาชิกกลุ่มและสถาบันเกษตรกร พื้นที่ทำการเกษตรและการถือครองที่ดิน แหล่งข้อมูลข่าวสารด้านการผลิตมะขงชิดตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี จำนวนแรงงานในครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน จำนวนแรงงานที่ใช้ในการเกษตร รายได้รวมทั้งหมด รายได้ในภาคการเกษตร รายได้นอกภาคการเกษตร รายจ่ายในภาคการเกษตร

ตอนที่ 2 สภาพการผลิตมะขงชิดตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ได้แก่ การจัดการสุขลักษณะฟาร์ม การจัดการเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร ปัจจัยการผลิต การปฏิบัติและควบคุมการผลิต การบันทึกและควบคุมเอกสาร การจัดเก็บและควบคุมเอกสาร การจัดการเพื่อการผลิตผลมะขงชิดให้ได้คุณภาพตามมาตรฐาน เป็นที่พึงพอใจของคู่ค้าและผู้บริโภค การจัดการเพื่อให้ได้ผลผลิตมะขงชิดที่มีผิวสวย และปลอดจากศัตรูพืช การจัดการเพื่อให้ได้ผลผลิตมะขงชิดที่ปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวในสวน การขนส่ง

ผลิตผลไปยังจตุรบรรณสินค้า และการควบคุมการคละปนของผลิตผลด้วยคุณภาพโดยมีข้อกำหนด
เกี่ยวกับการปฏิบัติของเกษตรกร ตามสภาพการผลิตมะขงชิดตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีทั้ง 12
ด้านว่าเกษตรกรมีการปฏิบัติหรือไม่ โดยกำหนดคะแนนเป็น

ปฏิบัติ	เท่ากับ 1 คะแนน
ไม่ปฏิบัติ	เท่ากับ 2 คะแนน

ตอนที่ 3 สภาพการส่งเสริมและความต้องการการส่งเสริมการผลิตมะขงชิดตาม
การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ได้แก่ การได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนเกี่ยวกับการผลิตมะขงชิด
ในด้านใด การได้รับการถ่ายทอดทักษะการส่งเสริมและสนับสนุนเกี่ยวกับการผลิตมะขงชิดจาก
หน่วยงานใด การได้รับคำแนะนำการส่งเสริมและสนับสนุนเกี่ยวกับการผลิตมะขงชิดจากเจ้าหน้าที่
ส่งเสริมการเกษตรเรื่องใด โดยกำหนดระดับความคิดเห็นต่อความต้องการการส่งเสริมการผลิต
มะขงชิดตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีความต้องการปัญหามากที่สุด
ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีความต้องการปัญหามาก
ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีความต้องการปานกลาง
ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีความต้องการน้อย
ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีความต้องการน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการผลิตและส่งเสริมการผลิตมะขงชิดตาม
การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ได้แก่ ได้แก่ ด้านการผลิตตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ด้าน
การตลาด ด้านการส่งเสริม โดยกำหนดระดับความคิดเห็นต่อปัญหาและข้อเสนอแนะ ดังนี้

ระดับความคิดเห็นต่อปัญหา	
มีปัญหาในระดับมากที่สุด	เท่ากับ 5 คะแนน
มีปัญหาในระดับมาก	เท่ากับ 4 คะแนน
มีปัญหาในระดับปานกลาง	เท่ากับ 3 คะแนน
มีปัญหาในระดับน้อย	เท่ากับ 2 คะแนน
มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด	เท่ากับ 1 คะแนน
ระดับความคิดเห็นต่อข้อเสนอแนะ	
เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะระดับมากที่สุด	เท่ากับ 5 คะแนน
เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะระดับมาก	เท่ากับ 4 คะแนน
เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะระดับปานกลาง	เท่ากับ 3 คะแนน
เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะระดับน้อย	เท่ากับ 2 คะแนน

เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะระดับน้อยที่สุด เท่ากับ 1 คะแนน

ตอนที่ 5 แนวทางการส่งเสริมการผลิตมะขงชิดตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ได้แก่ ประเด็นเนื้อหาการผลิตมะขงชิดตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี วิธีการส่งเสริมการผลิตมะขงชิดตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี การให้บริการและการสนับสนุนปัจจัยการผลิตโดยกำหนดระดับความคิดเห็นต่อแนวทางการส่งเสริมการผลิตมะขงชิดตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ดังนี้

เห็นด้วยระดับมากที่สุด	เท่ากับ 5 คะแนน
เห็นด้วยระดับมาก	เท่ากับ 4 คะแนน
เห็นด้วยระดับปานกลาง	เท่ากับ 3 คะแนน
เห็นด้วยระดับน้อย	เท่ากับ 2 คะแนน
เห็นด้วยระดับน้อยที่สุด	เท่ากับ 1 คะแนน

2.2 การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ สำหรับแบบสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกมะขงชิด โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

2.2.1 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานต่างๆ สำหรับใช้เป็นกรอบแนวคิดงานวิจัยและสร้างเครื่องมือในการวิจัย

2.2.2 นำเครื่องมือเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและให้ความคิดเห็นและคำแนะนำแก้ไข

2.3 การทดสอบเครื่องมือ

2.3.1 การตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ผู้วิจัยโดยนำเสนอแบบสอบถามกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์และเที่ยงตรงตามเนื้อหา จากนั้นได้ปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะให้แบบสอบถามมีความถูกต้องสมบูรณ์และเที่ยงตรงตามเนื้อหายิ่งขึ้น

2.3.2 การตรวจสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยการนำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ไปทำการทดสอบกับกลุ่มเป้าหมายที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ราย ในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรดิต์ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยนี้ จากนั้นจึงนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้ไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability consistency) ตามวิธีการหาค่า สัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient of alpha) ของ Cronbach โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป หลังจากทดสอบเครื่องมือเสร็จให้ระบุค่า Cronbach alpha ของตอนที่ 3,4,5 ตามตัวอย่างนี้

ตอนที่ 3 สภาพการส่งเสริมและความต้องการการส่งเสริมการผลิตมะขงชิดตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (21 ข้อ) ได้ค่า $\alpha = 0.814$

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการผลิตและส่งเสริมการผลิตมะขงชิดตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (32 ข้อ) ได้ค่า $\alpha = 0.894$

ตอนที่ 5 แนวทางการส่งเสริมการผลิตมะขงชิดตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (30 ข้อ) ได้ค่า $\alpha = 0.920$

Carmines และ Zeller (1986:51) กล่าวว่า โดยทั่วไปแล้วค่าความเชื่อถือได้ของเครื่องมือวัดควรมีค่าไม่ต่ำกว่า 0.80 ซึ่งหมายความว่าแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นสำหรับงานวิจัยนี้มีค่าความเชื่อถือได้ในระดับมาก และสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การเก็บรวบรวม โดยวิธีการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกมะขงชิด ในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ตามแบบสัมภาษณ์ จำนวน 176 คน

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือที่จัดทำขึ้น โดยผู้วิจัยจะเป็นทำการนัดหมายและทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ระหว่างเดือนเมษายน 2561 ถึงเดือนมิถุนายน 2561 โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.2.1 ขั้นตอนการเตรียมการสัมภาษณ์ มีการดำเนินการ ดังนี้

- 1) จัดทำแผนการปฏิบัติงานการออกเก็บรวบรวมข้อมูล เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ในพื้นที่อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์
- 2) จัดเตรียมแบบสัมภาษณ์และอุปกรณ์ต่างๆที่ต้องใช้ในการสัมภาษณ์ ให้พร้อมและเพียงพอ
- 3) ประสานงานกับอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้านเพื่อนัดหมายเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ผู้วิจัยออกไปสัมภาษณ์ตามแผน

3.2.2 ขั้นการสัมภาษณ์ ดำเนินการสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยออกไปสัมภาษณ์ข้อมูลเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างตามแผนที่กำหนด โดยมีขั้นตอนดังนี้

- 1) แนะนำตัวผู้เก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้แนะนำตัวว่าเป็นใคร ทำอะไร ที่ไหน และมาทำอะไร ให้ผู้สัมภาษณ์รู้จักก่อนทำการสัมภาษณ์ เพื่อเป็นการสร้างความไว้วางใจและเป็นกันเองกับผู้ให้สัมภาษณ์

2) **ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย** ผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัยว่าเป็นอย่างไร เกี่ยวข้องกับผู้ให้สัมภาษณ์อย่างไร และชี้แจงความสำคัญของข้อมูลงานวิจัยแก่ผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงและครบถ้วน

3.2.3 **ขั้นสิ้นสุดของการสอบถาม** มีแนวทางปฏิบัติดังต่อไปนี้

1) **การทบทวนความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล** ผู้วิจัยทบทวนความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างก่อนสิ้นสุดการสัมภาษณ์

2) **กล่าวขอบคุณ** กล่าวขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์ และผู้เกี่ยวข้องที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการวิจัยในครั้งนี้

4. **การวิเคราะห์ข้อมูล**

ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล (data screening) ทำการลงรหัส แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ผลิตมะยงชิด โดยใช้สถิติ คือ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าสูงสุด (maximum) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) การจัดอันดับ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์สภาพการผลิตมะยงชิดตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี โดยใช้สถิติ คือ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าสูงสุด (maximum) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) การจัดอันดับ โดยจัดช่วงคะแนนเฉลี่ยแบ่งออกเป็นช่วงๆ ดังนี้

ระดับคะแนน 29-35 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด

ระดับคะแนน 22-28 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคะแนน 15-21 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคะแนน 8-14 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ระดับคะแนน 1-7 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 วิเคราะห์สภาพการส่งเสริมและความต้องการการส่งเสริมการผลิตมะยง
ชิดตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี โดยใช้สถิติ คือ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean)
ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าสูงสุด (maximum) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.)
การจัดอันดับ ซึ่งกำหนดระดับคะแนนประมาณค่าแต่ละระดับไว้ดังนี้

$$\begin{aligned}\text{ขนาดชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ \text{ขนาดชั้น} &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8\end{aligned}$$

โดยจัดช่วงคะแนนเฉลี่ยแบ่งออกเป็นช่วงๆ ดังนี้

ช่วงคะแนน 4.21 – 5.00 หมายถึง มีความต้องการมากที่สุด

ช่วงคะแนน 3.41 – 4.20 หมายถึง มีความต้องการมาก

ช่วงคะแนน 2.61 – 3.40 หมายถึง มีความต้องการปานกลาง

ช่วงคะแนน 1.81 – 2.60 หมายถึง มีความต้องการน้อย

ช่วงคะแนน 1.00 – 1.80 หมายถึง มีความต้องการน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะในการผลิตและส่งเสริมการผลิตมะยง
ชิดตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี โดยใช้สถิติ คือ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean)
ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าสูงสุด (maximum) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.)
การจัดอันดับ ซึ่งกำหนดระดับคะแนนประมาณค่าแต่ละระดับไว้ดังนี้

$$\begin{aligned}\text{ขนาดชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ \text{ขนาดชั้น} &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8\end{aligned}$$

โดยจัดช่วงคะแนนเฉลี่ยระดับปัญหาแบ่งออกเป็นช่วงๆ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 - 5.00 หมายถึง มีปัญหาในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 - 4.20 หมายถึง มีปัญหาในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 - 3.40 หมายถึง มีปัญหาในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 - 2.60 หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.80 หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

โดยจัดช่วงคะแนนเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อข้อเสนอแนะแบ่งออกเป็นช่วงๆ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.21 - 5.00	หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.41 - 4.20	หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.61 - 3.40	หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.81 - 2.60	หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.80	หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 5 วิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการผลิตมะขงชิดตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ (frequency) ด้วยค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าสูงสุด (maximum) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) และ การจัดอันดับ การแปลความหมายระดับความคิดเห็นการส่งเสริมการผลิตมะขงชิด ตามเกณฑ์การประเมิน ซึ่งได้จากการแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ขนาดชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ \text{ขนาดชั้น} &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

โดยจัดช่วงคะแนนเฉลี่ยแบ่งออกเป็นช่วงๆ ดังนี้

ช่วงคะแนน 4.21 – 5.00	หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ช่วงคะแนน 3.41 – 4.20	หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
ช่วงคะแนน 2.61 – 3.40	หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ช่วงคะแนน 1.81 – 2.60	หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
ช่วงคะแนน 1.00 – 1.80	หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด